

การแก้ไขและป้องกันปัญหาเด็กตั้งครรภ์ก่อนวัยอันสมควร

สรรพสิทธิ มูลนิธิประพันธ์

กรรมการสิทธิเด็กแห่งประเทศไทย

กรรมการและเลขานุการ มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก

ปัจจุบันปัญหาเด็กตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรเป็นปัญหาใหญ่มากสำหรับประเทศไทย ขณะนี้ประเทศไทยมีเด็กวัยรุ่นตั้งครรภ์ถือเป็นอันดับ ๒ ในประเทศแถบอาเซียน เรื่องนี้เป็นประเด็นที่สังคมหลายฝ่ายกำลังให้ความสนใจและเร่งทำการป้องกันแก้ไข โดยเฉพาะเมื่อเกิดปัญหาแล้ว การแก้ไขนั้นเป็นเรื่องที่ครอบครัวทั้งฝ่ายหญิงและฝ่ายชาย จะ ต้องร่วมกันรับผิดชอบเยียวยาแก้ไขและหาทางออกที่เหมาะสม โดยมุ่งเน้นประโยชน์สูงสุดสำหรับเด็กทั้งเด็กหญิงที่กำลังตั้งครรภ์และเด็กชายที่ร่วมการก่อกำเนิดทารก รวมทั้งเด็กทารกที่กำลังจะคลอดออกมา เนื่องจากเด็กที่กำลังตั้งครรภ์ ยังจำเป็นต้องเติบโตและพัฒนาในฐานะที่เป็นเด็กและเยาวชน ในขณะที่เด็กทารกก็ควรจะได้รับเลี้ยงดูที่ดีเพียงพอที่จะทำให้เขาเติบโตและพัฒนาตามที่ควรจะเป็น

สถานะที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเมื่อเกิดปัญหา ผู้ใหญ่ที่เกี่ยวข้องมักหาทางออกด้วยการจับเด็กที่ตั้งครรภ์แต่งงานและอยู่กินฉันสามีภรรยา กับฝ่ายชายที่มักจะเป็นเด็กด้วยกันทั้งสองฝ่าย ในความเป็นจริงการแต่งงานมิได้แก้ไขปัญหา เนื่องจากเด็กทั้งสองฝ่ายยังไม่มีวุฒิภาวะเพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ใน

ฐานะสามีภริยารวมทั้งการเป็นพ่อแม่ ที่สำคัญคือพวกเขาจะต้องฟังฟังผู้ปกครองในฐานะที่ยัง是孩子 ังยังไม่อาจฟังตนเอง ยังต้องการเวลาและโอกาสอีกมาก ในการพัฒนาตนเองขึ้นมาจนสามารถ ฟังตนเองและเป็นที่ฟังให้แก่สมาชิกคนอื่นๆ ในครอบครัว จนสามารถก่อกำเนิดครอบครัวใหม่แยกจาก ครอบครัวเดิมของตนทั้งเด็กหญิงเด็กชาย รวมทั้งยังต้องรับผิดชอบร่วมกันดูแลอีกชีวิตหนึ่งที่กำลังจะ เกิดมา ดังนั้น **ทางแก้ไขจึงควรพิจารณาถึง**

๑. ความรับผิดชอบของทั้งเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย ที่จะต้องร่วมกันรับผิดชอบอย่างไรบ้าง แม้ว่าอาจจะไม่ได้แต่งงานกัน ในการผ่อนเบาภาระต่างๆ ของครอบครัวที่ตนยังต้องพึ่งพาพ่อแม่ พร้อมทั้ง ทุ่มเทเวลาและความสามารถในการพัฒนาตนเองด้านการศึกษาศึกษาอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้อง รับผิดชอบในการดูแลเลี้ยงดูทารกร่วมกันอย่างไร โดยมีครอบครัว และญาติพี่น้องของทั้งสองฝ่าย ร่วมกันให้ความสนับสนุนและช่วยเหลืออย่างเต็มที่กำลัง ช่วยถ่ายถอดทักษะที่จำเป็นต่อการเลี้ยงดูเด็ก ทารก หากสมาชิกในครอบครัวไม่อาจช่วยเหลือถ่ายถอดด้วยตนเอง จะต้องแสวงหาความช่วยเหลือ จากผู้มีทักษะเชี่ยวชาญจากภายนอก ทั้งนี้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องควรจะเข้าไปให้ความช่วยเหลือ หรือแนะนำวิธีการดำเนินชีวิตของทั้งสองฝ่าย

๒. ความรับผิดชอบของทั้งเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย รวมถึงครอบครัวของทั้งสองฝ่าย ในการ แก้ไขผลกระทบที่ติดตามมาจากการทำให้ตั้งครรร่วมกันอย่างไร เช่น การดูแลสุขภาพอนามัยของเด็ก ในครรภ์และแม่วัยเด็ก การพยายามสร้างโอกาสและเงื่อนไขให้แม่วัยเด็กสามารถดำเนินชีวิตเรื่อง การศึกษาศึกษาอาชีพต่อไปได้โดยไม่ติดขัด ร่วมกันแก้ไขปัญหาคความกดดันจากสังคมที่มีต่อแม่ ตั้งครรร่วมกันวัยเด็ก การสร้างสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ทำให้แม่วัยเด็กมีความรู้สึกผ่อนคลาย ไม่มีความ ทุกข์ความเครียดความกังวลโดยครอบครัวและญาติพี่น้องของทั้งสองฝ่าย ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้ทารก ในครรภ์มีปัญหาสุขภาพต่างๆ เช่น ความพิการทั่วไปและความพิการทางสมอง รวมทั้งทำให้การ เจริญเติบโตของทารกในครรภ์เฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาสมองของทารกเป็นไปด้วยดี ทั้งนี้ฝ่ายชาย ต้องมีบทบาทสำคัญในเรื่องเหล่านี้เพราะการแสดงบทบาทหน้าที่ในเรื่องเหล่านี้ของฝ่ายชาย มีผลอย่าง ยิ่งในการคลี่คลายปัญหาดังกล่าวข้างต้น

๓. ความรับผิดชอบต่อตนเองที่ต้องเร่งพัฒนาตนเพื่อสามารถฟังตนเองโดยเร็ว รวมทั้งสามารถ เป็นที่ฟังของเด็กทารกได้ด้วย ทั้งนี้เมื่อขณะก่อนการตั้งครรร่วมกัน เด็กทั้งคู่มีแต่ภาระเฉพาะการพัฒนาตน ขึ้นมาจนสามารถฟังตนเองและเป็นที่ฟังให้แก่สมาชิกคนอื่นๆ ในครอบครัว หรืออาจรับผิชอบช่วยลด ภาระต่างๆ ของครอบครัวเท่าที่จะทำได้เท่านั้น แต่เมื่อให้กำเนิดเด็กทารกก็จะมีภาระเพิ่มขึ้นในการดูแล และเลี้ยงดูเด็กทารก เมื่อมีภาระเพิ่มขึ้นทั้งของตนเองและของครอบครัวเช่นนี้ก็จำเป็นต้องเร่งรัดการ ปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ให้หนักแน่นจริงจังมากขึ้น เพื่อลดระยะเวลาในการต้องเป็นภาระของคนอื่นๆ ให้สั้น ที่สุดของทั้งสองฝ่าย หากยังมีความรักผูกพันระหว่างเด็กหญิงและเด็กชายไม่ใช่เพียงเรื่องความต้องการ ทางเพศ ย่อมถึงเวลาอันเหมาะสมที่เขาทั้งสองจะร่วมชีวิตกันเป็นสามีภริยาอย่างแท้จริง

๔. รับการบำบัดและฝึกฝนที่ จะสามารถจัดการกับอารมณ์เพศได้อย่างสร้างสรรค์ แทนการมีเพศสัมพันธ์ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรนั้น จะทำให้ความสามารถในการควบคุมตนเองในเรื่องเพศเฉพาะอย่างยิ่งอารมณ์เพศกระทำได้อย่างยากหรืออาจไม่ได้เลย เป็นเหตุให้เด็กขาดแรงจูงใจที่จะพัฒนาตนเองในด้านต่างๆหันมาหมกมุ่นแต่เรื่องเพศ มีงานวิจัยจำนวนมากชี้ให้เห็นว่าเด็กที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ส่วนมากจะไม่ประสบความสำเร็จในด้านการศึกษาและอาชีพการงาน ทั้งนี้เพราะขาดการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเกือบทุกด้าน โดยเฉพาะการแต่งงานแต่วัยเด็กทำให้ขาดช่วงชีวิตในวัยเด็กขาดโอกาสพัฒนาตน จึงจำเป็นต้องได้รับการบำบัดโดยทีมจิตบำบัด เพื่อให้เด็กสามารถควบคุมความต้องการทางเพศได้ในระดับปกติ โดยเฉพาะการรู้จักวิธีการคลายความกดดันอารมณ์เพศที่ช่วยป้องกันไม่ให้เกิดความเครียดและหมกมุ่นในเรื่องเพศ ด้วยกิจกรรมสร้างความสุขและออกกำลังกาย ไม่ว่าจะเป็นการเต้นแอโรบิก การท่องเที่ยวปีนเขา เดินป่า คุนุก เล่นดนตรี เล่นกีฬา ทำงานศิลปะ ฯลฯ

การที่เด็กมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรนั้น มีสาเหตุมาจาก

๑. **เด็กไม่ได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดจากพ่อแม่** โดยเฉพาะไม่ได้รับการฝึกฝนให้ดูแลตนเองเกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์ เช่น การรักษาความสะอาดร่างกาย อวัยวะเพศ การปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับการทำงานของฮอร์โมนเพศ เช่น เข้าใจการเกิดอารมณ์เพศว่ามีที่มาอย่างไร ปัจจัยใดบ้างที่สามารถกระตุ้นเร้าอารมณ์เพศและการไต่ระดับของอารมณ์เพศของหญิงและชายว่าแตกต่างกันอย่างไร ทั้งนี้จะทำให้เด็กสามารถป้องกันตนเองไม่ให้ตกอยู่ในสถานการณ์ที่จะถูกกระตุ้นเร้าอารมณ์ทางเพศ จนไม่สามารถควบคุมตนเองในเรื่องเพศได้ เรื่องนี้มีความมีความสำคัญยิ่งกว่าการสอนเด็กเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย

๒. **เด็กไม่มีความรักผูกพันกับพ่อแม่** ขาด ความรู้สึกผูกพันเข้าถึงอารมณ์จิตใจซึ่งกันและกัน เด็กจึงไม่มีความสุขขณะอยู่ที่บ้าน รวมทั้งพ่อแม่ก็ไม่ได้มีความรู้สึกที่ดีเมื่อลูกอยู่บ้าน ขัดแย้งซึ่งกันและกันเป็นปกติวิสัย จนไม่สามารถสื่อสารทำความเข้าใจอารมณ์จิตใจของกันและกัน

๓. **เด็กไม่รู้เท่าทันอารมณ์เพศของตนเอง** ไม่ตระหนักถึงภัยทางเพศเมื่อถูกกระตุ้นให้เกิดอารมณ์เพศ ทั้งนี้เพราะเด็กขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องปัจจัยที่สามารถเร้าอารมณ์เพศ ว่าเป็นอย่างไร ทำให้เด็กตกอยู่ในสถานการณ์ที่ถูกกระตุ้นเร้าอารมณ์เพศโดยไม่รู้เท่าทัน ทั้งนี้เด็กวัยรุ่นมักเกิดอารมณ์เพศได้ง่าย เพียงแต่คิดถึงเรื่องเพศเพราะฮอร์โมนเพศในกระแสโลหิตของวัยรุ่นมีความเข้มข้น มากกว่าวัยอื่นๆ ดังนั้นการสอนเรื่องเพศสัมพันธ์หรือส่งเสริมให้เด็กพกถุงยางอนามัยหรือกินยาคุมกำเนิด จึงเท่ากับกระตุ้นให้เด็กหมกมุ่นเรื่องเพศโดยตรง ดังนั้นการแก้ไขป้องกันปัญหาในเรื่องนี้ จึงต้องเพิ่มโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมสร้างสรรค์พัฒนาตนด้านต่างๆ โดยเฉพาะกิจกรรมอาสาสมัครบำเพ็ญ

ประโยชน์เพื่อให้เด็กสนใจความเป็นตายเป็นรายตัวของคนอื่น รู้จักคิดเพื่อช่วยเหลือคนอื่นมากกว่าคิดถึงตนเองหรือหมกมุ่นอยู่กับแต่เรื่องของตน

๔. เด็กไม่รู้จักร่างกายตนหรือไม่สามารถกำหนดขอบเขตในการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับเพศตรงข้ามให้สอดคล้องกับความสัมพันธ์ทางสังคม เช่น ไม่สามารถวางตนให้แตกต่างในการคบเพื่อนต่างเพศและคบในฐานะคนรัก ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองมักจะห่างเหินจากลูกวัยรุ่นและไม่ได้พาลูกเข้าสังคมร่วมกับตน เช่น ไปเยี่ยมญาติหรือครอบครัวเพื่อนๆ ไปร่วมปฏิบัติกิจกรรมทางสังคมต่างๆ ร่วมงานบุญ งานประเพณี งานศิลปวัฒนธรรม ทำกิจกรรมทางศาสนา ฯลฯ ทั้งที่การชักชวนเด็กไปร่วมกิจกรรมข้างต้น จะช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมโดยเฉพาะความสามารถในการวางตนที่เหมาะสมของเด็กได้เป็นอย่างดี

๕. เด็กขาดการช่วยเหลือชี้แนะจากพ่อแม่ ให้สร้างทักษะในการจัดการกับอารมณ์เพศได้อย่างสร้างสรรค์แทนการมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ การทำกิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายและกระตุ้นให้สมองหลั่งสารความสุข เช่น การเดินแอโรบิก การท่องเที่ยวปีนเขา เดินป่า ปลูก เล่นกีฬาสนุก ฯลฯ ทั้งที่กิจกรรมข้างต้นทำให้เด็กสามารถออกกำลังกายอย่างมีความสุข ช่วยเผาผลาญฮอร์โมนความเครียดทั้งหลาย รวมทั้งอารมณ์เพศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖. เด็กวัยรุ่นมักใช้เวลาหมกมุ่นอยู่กับตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการอยู่เฉยๆ การคิดถึงแรงดึงดูดทางเพศต่อเพศตรงข้ามของตนเอง คิดเกี่ยวกับเพศตรงข้าม ดูโทรทัศน์ เล่นเกม เข้า Internet ฯลฯ จึงมีผลทำให้เกิดความเครียดซึ่งจะกระตุ้นฮอร์โมนเพศและอารมณ์เพศตามมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการชี้แนะให้เด็กแก้ปัญหาความต้องการทางเพศด้วยการสำเร็จความใคร่ตนเอง จะยังมีผลกระตุ้นให้เด็กต้องการมีเพศสัมพันธ์จริงๆ กับเพศตรงข้ามมากยิ่งขึ้นเพราะการสำเร็จความใคร่ตนเอง ไม่ได้ทำให้เด็กสามารถออกกำลังกายอย่างมีความสุข จึงไม่อาจช่วยเผาผลาญฮอร์โมนความเครียดหรือลดอารมณ์เพศ ทั้งนี้เมื่อเกิดอารมณ์เพศ ร่างกายจะหลั่งสารความสุขต่างๆ เพื่อกระตุ้นกล้ามเนื้อให้มีพลังความแข็งแรง สำหรับการร่วมเพศ กล้ามเนื้อจะเขม็งเกร็ง เกิดความตึงเครียดทั้งด้านร่างกายจิตใจ หัวใจเต้นเร็วและหายใจสั้นกระชั้น การร่วมเพศจริงๆ จะมีการออกกำลังกายเผาผลาญฮอร์โมนความเครียดและสมองหลั่งสารความสุขเมื่อสำเร็จความใคร่ แต่การสำเร็จความใคร่ตนเองไม่มีกระบวนการดังกล่าว

ดังนั้น การพัฒนาเด็กในด้านเพศจึงควรเน้นไปที่การดูแลอย่างใกล้ชิดจากพ่อแม่ การที่พ่อแม่ให้คำปรึกษาแนะนำเรื่องการดูแลสุขภาพอนามัยทางเพศ การปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับการเริ่มทำงานของฮอร์โมนเพศ เข้าใจเรื่องอารมณ์เพศ ปัจจัยใดบ้างที่สามารถกระตุ้นเร้าอารมณ์เพศ การพัฒนาเด็กให้สามารถวางตัวให้สอดคล้องเหมาะสมและมีปฏิสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับเพศตรงข้าม ด้วยการพาเด็กไปเข้าสังคมต่างๆ รวมถึงการพัฒนาเด็กให้มีทักษะในการจัดการกับอารมณ์ทางเพศ ด้วยการให้เด็กได้ทำกิจกรรมพัฒนาตนที่ต้องออกกำลังกายและกระตุ้นให้สมองหลั่งสารความสุข

การพัฒนาเด็กดังกล่าวข้างต้นนั้น มีความคุ้มค่าอย่างมาก ทั้งในแง่ต้นทุนที่ใช้นั้นไม่มาก อีกทั้งยังทำให้เด็กมีความสุข ครอบครัวมีความสุข เด็กมีพฤติกรรมดีทุกด้าน โดยเฉพาะเรื่องเพศ

กล่าวโดยสรุปแล้ว การสอนเด็กเรื่องเพศ ควรจะต้องประกอบด้วย

๑. เริ่มที่การรู้จักดูแลร่างกายจิตใจตนเองเกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์ โดยทำให้เด็กเกิดความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเอง โดยเฉพาะเรื่องเพศ

๒. สร้างเงื่อนไขไม่ให้เกิดภัยรุมหมกมุ่นกับตนเอง การรู้จักและเท่าทันอารมณ์เพศ ปัจจัยที่สามารถกระตุ้นอารมณ์เพศ การรู้จักหลีกเลี่ยงจากปัจจัย หรือสถานการณ์ที่สามารถกระตุ้นเร้าอารมณ์เพศ

๓. ถ่ายทอดทักษะทางสังคม โดยเฉพาะรู้จักในการวางตนกับเพศตรงข้าม

๔. ทักษะในการทำกิจกรรมทดแทนการมีเพศสัมพันธ์ โดยไม่จำเป็นต้องใช้วิธีสำเร็จความใคร่ หรือการมี Safe sex ดังที่มีการรณรงค์อย่างกว้างขวางทางสังคม

นอกจากนั้น การ กระตุ้นส่งเสริมให้เด็กประสบความสำเร็จทางการศึกษา โดยเน้นไปที่พัฒนาการด้านการรู้จักคิดของเด็กหรือที่เรียกในภาษาอังกฤษว่า Cognitive Development จะช่วยสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองให้แก่เด็ก เด็กจะมีสมาธิกับการพัฒนาตนเองแทนการหมกมุ่นในเรื่องเพศ รวมทั้งทำให้เด็กรู้ใคร่ครวญไตร่ตรองซึ่งผลดีผลเสียก่อนจะตัดสินใจทำอะไร รู้จักตั้งข้อสังเกตคิดวิเคราะห์หาข้อสรุปด้วยตนเอง รู้จักการวางแผนในการดำเนินชีวิตของตน ทำให้เด็กเติบโตได้อย่างมีคุณภาพไม่มีปัญหาเรื่องเพศ

@@@@@@@@@@@@@@@@